

Saloméja Nėris

EGLĖ ŽALČIŲ KARALIENĖ

Poema-pasaka

EGLĖ DUODA ŽODĮ...

Lenktyniuoja, raitos
Bangos ties krantu. –
Trys žvejų mergaitės
Sukasi ratu.

Jas rausvai nudažo
Saulė leisdamos. –
Krykščia jos ir grąžos
Ligi sutemos.

– Jau saulelė miršta!
Šokim iš vandens!
Laumių ilgi pirštai
Tuoį bangas kedens.

Juosta vandenėlis –
Oi nyku, baisu!
Laumės undinėlės
Griebia už kasų!

Šoka vyresnioji
Iš bangų smagiai;
Šoka ir antroji,
Rengiasi skubiai.

Eglė tik jauniausia
Vandeny dar vis:
Baltą veidą prausia,
Taškos lyg žuvis.

– Egle, nebelaukiam!

Einava namo!
Slibinai atplaukia,
Veizėk, sutemoj – –

Gąsdina ją sesės. –
Šoka ji staiga
Ir kasas šviesiąsias
Grėžiasi nuoga.

Marškiniais jau velkas, –
Klykteli balsu. –
Kas? Nejaugi vilkas!
Ir visom baisu.

Stebisi mergaitės,
Žiūri visos trys:
Tūno susiraitęs
Marškiniuos žaltys.

Pagalį vyriausia
Tveria į nagus;
O žaltys ją klausia –
Kalba lyg žmogus:

– Gražumu pamesiu,
Mušti nereikės –
Jeigu tavo sesė
Už manęs tekės.

Eglė – ta švelnutė,
Nuotaka jauna –
Ji skirta man būti
Mylima žmona.

Seserys atšoko:
Jo nebišvart!
Nebėra čia juoko.
Kas gi, kas daryt?

Vakaras ant lauko,
Vakaras visai. –
O bangose plauko
Kruvini gaisai.

– Tu pasižadėki! –
Ėmė jos šnekėt. –
Pažadai tie – niekis,
Tau nereiks tekėt!

Tai ne bangos marių
Kuždas paslapčiom –
Eglė žodj taria
Lūpom drebančiom. –

O seselės juokias:
– Sąlyga gera!
Judviem susituokus –
Bus graži pora.

– Prižada – tekės ji, –
Marškinius palik!
Pas tėvelj tiesiai
Piršlėmis atvyk!

Ir žaltys bekojis
Dingsta sutemoj. –
Seserys kvatojas,
Eidamos namo.

Eglė net pamiršo:
Kas gi betikės,
Kad žaltys jai piršos,
Kas už jo tekės?

PAGROBTA

Trečiądien seselės,
Broliai devyni
Iš laukų pirkelėn
Bėgo tekini.

– Pažiūrėk, tėveli,
Egle, žvelk ir tu,
Kas tenai iš kelio
Suka j vartus?

Landūs neregėti
Renkasi svečiai:
Vartuos, palei klėtį
Rangosi žalčiai.

Niekur nematyta,
Auksu nulieta,
Slibinai kinkyta
Rieda karieta.

Eglė nusigando:
Atmena pati,
Kaip žadėjos andai
Būt žalčių marti.

Kam tada kvatojos?
Eglei neramu –
Bijo kelti kojos
Iš tėvų namų.

O žaltys didžiausias
Šliaužia pro duris,
Mandagiai paklauseš:
Gal neišvays?

Jis marčios atvykęs? –
Jūra ten gili – –
Laukia ten jaunikis
Gintaro pily.

Laukia karalaitis
Nuotakos dailios. –
Jam nerūpi kraitis,
Jam nereik dalios.

Jam pasižadėjus
Eglė, jų dukra.
Kur ji pasidėjus?
Ar čia jos nėra?

Klėtyje margojoj
Eglė paslėpta.

Veidelius vagoja
Ašara karšta.

– Neraudok, dukrele,
Sriūbauti paliauk:
Gal nereiks tau kelio
Tolimo keliaut.

Ar žvejys jau senas
Būtų be galvos?
Oi, žalčiams jis meną
Gudrų sugalvos!

Tėvas ją ramina,
Glosto petelius
Ir apgaut ketina
Įkyrius piršlius.

Baltą žąsį kelia
Aukso vežiman:
Vežkitės martelę,
Dukružėlę man!

Štai per mišką traukia
Žalčio karieta, –
O gegutė šaukia
Tartum apduota.

Jie, girdi, vežąsi
Ne martelę, ne, –
O tik baltą žąsį
Aukso vežime.

– Ku kū! Jus apgavo
Senis apsukrus:
Jis dukrelę savo
Paslėpė nuo jūs.

Ir žalčių vežimas
Dunda atgalios. –
Jokiais apgavimais
Jų nebusvilios.

Atūžia nuo miško
Ižėisti žalčiai;
Vėl į kiemą pyška
Nelaukti svečiai.

Eglė tėvą klausia:
Kas gi bus dabar?
O žalčių vyriausias
Į duris: bar bar!

Mes ilgiau nelauksim –
Eglė dar pas jus! –
Pulsim ir išsmaugsim
Tėvo galvijus!

Pulsim, sudraskysim
Jo naujus tinklus,
Jei dar vieną sykį
Mūsų nepaklus!

Šiandien visą sodžių
Galim išvaikyt,
Jeigu duoto žodžio
Eglė nelaikys.

Tėvas atsiduso:
– Kas gi bedarai?
Jei dukrelė jūsų –
Vežkitės! Gerai!

Veda jiems avelę,
Baltą lyg putą –
Į karietą kelia;
Supas karieta.

Nieko nebelaukę
Vieškeliu nupyška.
O gegutė šaukia
Skrendantiems per mišką.

– Ku kū, kraivežėliai!
Ku kū, apgauti!
Jūsų ratuos vėlei

Sėdi ne marti.

Ku kū, ne martelė
Ratuos įkelta!
Ku kū! tik avelė,
Tik avis balta!

Kruvinais liežuviais
Švaistos it kardais: –
Kas ant kelio – žuvęs!
Rangosi žiedais.

Kam nelaiko žodžio
Uošvis nė marti!
Dunda vėl į sodžių, –
Vartai užkelti.

Triokšt! – vartus išlaužia
Ir tvoras naujas.
Per kiemelį šliaužia
Šnypščianti gauja.

Švaistos apie langus, –
Beldžias į duris, –
Jau ant stogo rangos, –
Kaminu įkris.

Eglė nusiminus
Taria į kitus –
Byra sidabrinis
Ašarų lietus:

– Kam žalčių jums tūžį
Kęsti dovanai?
Ta dalia dalužė
Skirta man vienai!

Puoškit mane, sesės,
Nuotakos kyku
Ir kasas šviesiąsias
Pinkit vainiku.

Dėkui tau, tėveli,

Kad užauginai,
Kad valužę valių
Man davei jaunai.

Sesių raudos lydi
Eglę durų link...
Ją žalčiai išvydę
Pinasi aplink.

Į karietą kelia...
Pagrobta jinai! –
Viesulu į kelią
Skrenda slibinai.

Broliai – vyrai niūrūs – –
Kerštas jų veiduos.
Vejas ligi jūros, –
Sesę atvaduos!

Tik staiga sustingo,
Apmirė visi:
Karieta pradingo
Jūros užesy.

Ties bangom nutįšęs
Juodas debesys...
Dar laivais jie vysis, –
Bet vargu pavys.

BALTIJOS DVASIA

Laumės Vaivos juosta
Vingiais išausta –
Lig žvejų pat uosto
Spindi nutiesta.

Narstosi bangelės
Jūrų gilumon.
Vaivorinis kelias
Mirga tolumon.

Skendi bokštai rūmų –

Gintaro pilių. –
Žengia karaliūnas
Saulėtu keliu.

Dėkui, mylimoji,
Žodį kad laikai!
Štai mums jūra moja, –
Jūros mes vaikai.

Tu matai ten toly?
Ne kalnai bangų. –
Joja mano broliai
Ant širmų žirgų.

Jūra, nesiskūsi,
Štai tau ir marti! –
Aš tikiuosi, būsime
Dailiai sutikti.

Močia rūpestinga
Lėpina mane: –
Lobių jai nestinga
Ir laivų dugne;

Daug jų nuskandina
Audros vandenuos – –
Pamergės undinės
Jų dainas dainuos.

Eglę už rankelės
Vedasi tolyn – –
Vaivorinis kelias
Neriasi gilyn.

Jūra liaunas ūžus, –
Saulės nebmatyt...
Tai jisai ne šliužas!
Ne bjaurus žaltys!

Lieknas ir išbalęs,
Jaunas, išdidus, –
Garbanos jo žalios, –
Žilvinas vardu.

Žilvinas jo vardas –
Baltijos dvasia.
Aukso žalčiu nardos
Plieno bangose.

Kai žvejai paklysta
Jūroj per audras, –
Jis tik vienas drįsta
Kelią jiems surast.

Įžūliem drąsuoliam,
Kur dievų nebos,
Bangos šaltą guolį
Smiltyse paklos.

Priešmirtinio šalčio
Skraistėm apsiausti,
Pamatys jie žalčio
Veriančias akis.

Bet nūnai toks geras
Eglei! Nuostabu!
Žalio šilko skaros
Supa juos abu.

Eglė spindi, kaista
Džiugesio jausmu.
Nors labai čia keista,
Bet drauge ramu.

Sako jis: – Tą kartą
Tu mane šaukei,
Kai, brolių nubarta,
Pajūry verkei.

Ašarėlės sūrios
Krito vandenin – –
Jos mane užbūrė
Kerinčia ugnim.

Tuomet nusibodo
Man draskyt tinklus,

Nežabotus jodyt
Viesulus akkus.

Baltijos aš vėjas,
Jūroj gyvenu. –
Aš tavęs ilgėjaus
Daug naktų, dienų.

Akys man ištiso – –
Ak, tu pas mane!
Supsiu tave visą
Meile ugnine!

Turtų man be galo,
Jų nesuskaitau. –
Perlais ir koralais
Puošiu kaklą tau.

Liemenį apjuosiu
Aušrinės plaukais.
Žuvys kelią šluos mum
Šilko pelekais.

Jūrmergės undinės
Tau kasas šukuos.
Žvaigždės deimantinės
Sumirgės plaukuos.

Žėri žalčio rūmai, –
Gintaro takai – –
Juos vynioja dūmai
Kaip žalsvi rūkai.

Žuvys ir žuvelės
Šmėkščioja būriais,
Nešinos žvakelėm –
Jūrų žiburiais.

Krištolinės taurės –
Indai puotai skirti. –
Meškos baltagaurės
Kojom atsispirti.

Žvaigždės jūrų guoly
Švysčioja veidan,
O varpai skenduoliai
Dindi: dan dan dan!

Klostuos šimtarasčiuos
Migdosi diena.
Eglė susimąščius,
Tarsi ko liūdna.

Ko širdelė plasta,
Kas gi ją supras?
Kam laivai tie skęsta,
Žūva per audras?

Iriasi nuo kranto
Vasaros naktis – –
Žilvinas supranta
Jos visas mintis.

– Tebūnie, Egluže,
Taip, ko nori tu, –
Te laivai sudužę
Negraudins krantų.

Tau prisiekiu vaiko
Ašara tyra:
Jūra nuo šio laiko
Bus visiems gera.

Saulėje sužibus,
Žais ji vandenim – –
Baltija rami bus,
Kol tu su manim.

ŽEMĖS ILGESYS

Slenka, bėga metai
Kaip giedri diena.
O dukters nemato
Tėviškė sena.

Eglė laimingiausia
Iš visų marčių:
Ji nelieja gausiai
Ašarų karčių.

Čia ji karalienė
Mėlynų bangų, –
Čia ji naktį dieną
Saugoma sargų.

Jai kiekvienas draugas, –
Ji visiems gera.
Trys sūneliai auga
Ir viena dukra.

Eglė jiems dainuoja
Daug skambių dainų,
Kaip močia senoji
Siuntė raut linų.

– Pasakyk, mamute,
Kas gi tie linai?
– Kaip ir jūs akutės,
Žydi mėlynai.

Daug dainų dainavo
Neprašyta ji:
Apie grėblį klevo
Išrašytąjį;

Apie debesėlį,
Plaukiantį dangum;
Apie bitinėlį,
Kvepiantį medum.

Dainos nenubosta
Žemės tolimos –
Kaip sidabro juosta –
Kraitinė mamos:

Žydras tulpių raštas –
Močios palaikai – –
– Mama, kur tas kraštas?

Stebisi vaikai.

– O, mieli vaikeliai,
Jis toli, tikrai!
Ten, kur palei kelią
Svyra jovarai.

Žemė ten gimtoji, –
Tėviškė mana!
Ten dabar kvatojas
Šienpjūvio daina.

Žilvine, žalteli,
Leiski, leiski mus
Į tėvėlių šalį
Aplankyti namus!

Devyni jau metai,
Ne viena diena, –
Kaip dukters nemato
Tėviškė sena.

Saulės aš pasilgau,
Kvepiančių barų – –
Man be galo ilgu
Brolių, seserų.

Žilvinas niaurus toks.
Kodėl? Nežinai.
Mylimas, nerūstauk –
Juk ne amžinai!

Kregždele ji skristų,
Plauktų ji gulbe. –
Vyras nebedrįsta
Eglės atkalbėt.

Ir vaikus ji vedas
Žemėn per marias, –
Ir sugrįžti žada,
Kada jis norės.

Žilvinas neširsta,

Mąsto neramus, –
Eglei kaip užkirsti
Kelią į namus.

– Eikite, nesvarbu, –
Sako, – ryt, poryt. –
Tik pirma tris darbus
Duosiu padaryt.

Kurpės štai, Eglužė,
Sudėvėki jas!
O kai bus aplūžę,
Gausi vėl naujas.

Žilvinas tai žino –
Eglė nusivils:
Kurpės geležinės –
Niekad nenudils.

Jau ir Eglė mato –
Jų nesudėvės,
Nors ir šimtą metų
Jas kasdien avės.

Pamary žiniuonė,
Žinoma seniai. –
Eglė siunčia ruonį –
Ką patars jina.

– Minsi jas be galo, –
Sako, – nepadės,
Kolei ant priekalo
Kalvėj pagruzdės.

Ruonis prie tos kalvės
Nuplaukė risčia.
Kalvis raudongalvis
Jai padėjo čia.

Žilvinas neširsta, –
Mąsto neramus,
Kuo būdu užkirsti
Kelią į namus.

Duoda jai kuodelį –
Balzgani šilkai.
Lig pirmų gaidelių
Jį suverpt – niekai.

Bet šilkai nemažta –
Naktys dienos trys. –
Kas padės šią našta
Nuo pečių nurist?

Eglė siunčia ruonį,
Tegu sužinos,
Tepaklaus žiniuonės,
Raganos senos.

– Susikurk ugnele, –
Pataria jai ta, –
Mesk į ją kuodelį, –
Ir bėda baigta!

Eglė tik pamatė,
Baigiant šilkui degt,
Kaip ugnį gyvatė
Raitėsi juoda.

Vyras kitą dieną
Ką gi bedarys, –
Duoda jai dar vieną
Darbą padaryt.

– Išsikepk ragaiši,
Neik be jo tenai!
Kokios būtų vaisės? –
Tu pati žinai.

Indai kur nudėti,
Suslėpti giliai.
Tiktai vienas rėtis
Kėpso nuošaliai.

Ėmus rėtį šitą,
Kiaurą nemažai, –

Reikia įmaišyti
Ir iškept gražiai.

Eglė nesikrimto, –
Greit išsivaduos:
Senė metų šimto
Patarimą duos.

JIE PRISIEKĖ

Eglei skruostuos žydi
Spindulys jaukus – –
Žilvinas palydi
Žmoną ir vaikus.

Krantas. Eglė žino
Čia visus kelius.
Vyras ją gaudina
Skausmo žodeliu:

– Išeini tu drąsiai,
Vejama dalios. –
Tik ar besurasi
Kelią atgalios?

Vėjas geležinis
Pučia su ledais –
Tai iš tos tėvynės,
Kur pasigedai.

Žmonės ten gyvena
Tamsūs ir pikti;
Pražudys jie mane,
Žūsi tu pati.

Kuo vardu žaltys, ten
Jei kas paminės, –
Nebepamatysit
Niekados manęs.

Neberasit kelio
Gintaro pilin – –

Veltui kris vaikelių
Ašara gaili.

Kai devintą sykį
Saulė nusileis,
Jūs prie jūros grįšit
Tais pačiais keliais.

Prieš bangas sustojus,
Šauk mane vardu. –
Bangos tekartoja
Tūkstančius aidų.

Jeigu gyvas būsiu, –
Pieno kils puta.
Jei klastingai žūsiu, –
Kraujo kils puta.

Tardami sudievu
Paskutinįsyk,
Jie prisiekė tėvo
Vardo nesakyt.

GRĮŽIMAS TĒVIŠKĒN

Pamariu pareina
Eglė su vaikais. –
Visi traukia dainą,
Žengdami laukais.

Smilgos, ramunėlės
Linksta pakelėm. –
Ir vaikų galvelės
Marguoja gėlėm.

Čia linksmi paukšteliai,
Čia margi drugiai, –
Šnara palei kelią
Plaukianti rugiai.

Ten šienauja pievas, –
Ganosi avis.

Žilagalvis tėvas
Vartuos bestovys.

Tėviškę ji seną
Jaučia taip arti. –
Čia vaikystę mena
Kiekviena kertė.

– Tėve, ak, tėvuti!
– Egle, ar tai tu?
– Gera, gera būti
Vėl visiems kartu!

Ašara senukui
Raukšlėmis nuslinko, –
O maži anūkai
Tūpčioja aplinkui.

Su tinklais pareina
Vyrai nuo žūklės. –
Sesės meta dainą,
Dundančias stakles.

Susirinko gentys,
Giminės, draugai – –
Pasakojo, rentė
Eglė jiems ilgai.

Kaip gyveno jūroj,
Kaip gražu tenai: –
Sesės – bangos sūrios,
Broliai – vandenai.

Žodžiai birte byra, –
Krykštauja vaikai – –
Bet kodėl tu vyrą
Jūroj palikai?

Naujos kalbos kyla,
Klausimų eilė.
Eglė čia nutyla
Tartum nebylė.

– Egle, jūs nuo šiolei
Liksite pas mus.
– Ne, seselės, broliai, –
Grįšim į namus,

Kai devintą sykį
Saulė nusileis...
Jie nenor klausyti, –
Niekad neišleis.

– Garbstėm ir vaišinom
Tris dienas naktis, –
O lig šiol nežinom,
Kuo vardu žaltys.

Taip kamantinėjo
Broliai devyni. –
Eglė neminėjo
Nieko apie jį.

Apmaudo nerodę,
Broliai pagalvos,
Kaip išgauti žodį,
Vardą vyro jos.

– Švento Jono naktį
Klausime žvaigždės,
Imsim laužus degti, –
Raganos padės.

IŠDAVIMAS

Ramunėlių dieną
Vaikai ramunes
Rankioja po šieną,
Kaišo šiaudines.

Ir papartis žydi
Vidury nakties – –
Girioj pasiklydus,
Žvaigždele jis švies.

Pragaras juodasis
Saugot jo išeis, –
Piktos žemės dvasios
Visą naktį žais.

Juostos šimtaspalvės
Prieš mėnulį džius, –
Šliaužios devyngalvis,
Grauždamas medžius.

Žiną šerno kinį
Ir vilkų kelius,
Laumės ir miškiniai
Šoka ratelius.

Skambina paparčiuos,
Aidi per girias: –
Kelia miško marčios
Rūkstančias taures.

Taurėse ne vynas,
Žėrintis juodai, –
Niekas nė nežino,
Kad pikti nuodai.

Kas išgers – o, siaubas!
Dar nuo jų nemirs: –
Tam tikrai baisiau bus –
Vilktakiu pavirs.

Ims visi bijotis
Stūgesio gailaus – –
Jis lakstys besotis,
Kraujo reikalas.

Daug baisyų dalykų
Girių glūdumoj – –
Daug baisybių tyko
Žmogų sutemoj.

Tokią naktį delčią
Į klaidžius miškus
Išviliojo žalčio

Keturis vaikus.

– Ar paparčio žiedo
Jie čionai ieškos? –
Kūtvėla pelėda
Ūksi ant šakos.

Ažuolą – vyriausią
Vedas vyrai du
Tankumynan, – klausia,
Tėvas kuo vardu.

– Grįžus jūron, močia
Kaip tėvelį šauks? –
Mato, veltui kvočia, –
Žodžio nesulauks.

Kriokia lyg pamišę:
– Oi, nedovanosim!
Prie kamieno rišim!
Kailį išvanosim!

Greičiau medis sveikas
Anglimi pajuos, –
O ne žalčio vaikas
Tėvą jums išduos.

Uosj ir Berželj
Vedas iš eilės, –
Bet ir jie tėvelio
Vardą nutylės.

Apmaudas putoja
Vyrų širdyse. –
Dukrą stirnakoję
Vedasi trise.

Žada jai parodyt
Nuostabių žiedų,
Kad išgautų žodj, –
Tėvas kuo vardu.

Pagrasino pančiu,

Jeigu nesakys – –
Ašarėlės karčios
Temdo jai akis.

Dėdės gal supykę
Nukeliaus namo, –
Vieną ją palikę
Girios glūdumoj.

Gal pastos jai kelią
Milžinas lokys – –
Ne! Vis tiek tėvelio
Vardo nesakys.

Nieko nesužino
Pažadais švelniais – –
Vyrai vėl grasina
Pančiu ir velniais.

Drebulėlė klūpo,
Dreba ties medžiu – –
Dėdės ją išlupo
Vytiniu skaudžiu.

Upeliu jai teka
Ašaros – graudu.
Drebulė pasako:
– Žilvinas vardu.

Aižo girią juokas –
Kruvinas, šiurpus:
Skambina apuokas
Pragaro varpus.

KUR NAMUČIAI NAMAI?

Paskubėk, Eglužėl,
Tu vaikais vedina, –
Niauriai merkiasi vėl
Devintoji diena.

Bėga žalčio vaikai,

Pasiilgę namų, –
Svetimi čia takai
Tarp žmonių svetimų.

Debesys nerangus. –
Po juo saulė žemai.
O tėveli brangus!
O namučiai namai!

Ūžia jūra smarkyn, –
Gaudžia vėtros aidai.
Debesys vis artyn –
Dengia dangų juodai.

Blyksi žaibas trunkąs. –
Pyksta jūra. Gūdu.
Eglė tiesia rankas, –
Šaukia žaltį vardu:

– Žilvine, Žilvinėl,
Jau saulelė žemai. –
Žilvine, Žilvinėl, –
Kur namučiai namai?

Jeigu gyvas – atplauk
Balta pieno puta.
Jeigu negyvas – atplauk
Juoda kraujo puta!

Be baigos atvangos
Dunda jūra gili.
Ir banga už bangos
Atskuba iš toli.

Baltaskarių bangų
Vainiku apsupta,
Atliūliuoja... Baugu!
Juoda kraujo puta.

Ne vėjinga nakčia
Lūžo nendrė žalia –
Laužė Eglę kančia,
Sielvartinga dalia.

– Kas nužudė? Kuris?
Žilvinėli brangus!
Te jį žemė paris!
Te užgriūn jį dangus!

Kas iš jūs keturių
Laužė žodį? Skaudu!
Ką vadinti turiu
Išdaviko vardu?

Prie jos kojų slidžiai
Prisiglaudus staiga,
Sušlamėjo gūdžiai
Kruvinoji banga:

– Saulei tekant, anksti,
Mūs dukrelės žinia –
Dalgiais broliai pikti
Užkapojo mane.

Sudejavo. Ir vėl
Atgalios ėmė plaukt – –
Žilvine, Žilvinė!
Dar sustoki, palauk!

Eglė šaukia kaip gal,
Kad sugrįžtų jusiai.
Bangos rieda atgal
Ir išnyksta visai.

Trys žaltienės sūnai
Žvelgia rūsčiai, stačiai,
O dukrelė... Jinai
Vien kukčioja karčiai.

Keikia prakeiksmu ją
Motinėle tikra:
– Būk prakeikta!.. Deja!
Išdavikė dukra!

Virski drebulė tu! –
Visais lapais drebėk!

Paukštis joks nenutūps
Prie tavęs, nečiulbės.

Tešukuos, tegu raus
Vėtra plaukus piktai!
Tegu lietūs išspraus
Tau veidelį baltai!

Nusileido naktis
Ant laukų ir kaimų –
Kas gi mus pasitiks? –
Be namų, be namų...

Jau naktelė tamsi –
Šen bei ten žiburys – –
Namuose jau visi,
Užsisklandę duris.

Trobelytė menka
Ir ugnelė skaidri – –
Atiduotum kažką! –
Kam tu jos neturi?

Ūžkit, vėtros, smarkiau!
Barkit, guoskite mus!
Mes negrįšim daugiau
Niekados į namus!

Jums nelemta, sūnai,
Augt berneliais dailiais!
Jus užkeikiu nūnai: –
Virskit medžiais žaliais!

Ažuolas šiuos laukuos
Bus miškų pažiba.
Uosis oš. Ir kukuos
Gegužėlė raiba.

Ir Berželis... Prie jo
Liemenėlio dailaus
Mergužėlė rymos,
Kai bernužio ji lauks.

O pačiam vidury,
Užsiskleidus skara,
Aš – Eglelė niūri –
Seno žvejo dukra.

Ir vienodai tamsi
Vasarėlė žiema –
Mėlynam liūdesy
Rymosiu laukdama.

Man prie šono linguos
Čia sūnai milžinai – –
Priešais jūra banguos
Amžinai, amžinai – – –

Salomėja Nėris, *Eglė Žalčių karalienė*, Vilnius: Valstybinė grožinės literatūros leidykla, 1961.